

Adres

Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn

Aan commissie F.B.A. 2 november 2020

Telefoon

(055) 527 29 11

E-Mail

info@vallei-veluwe.nl

Website

www.vallei-veluwe.nl

ADVIESNOTA

Datum	12 oktober 2020	Portefeuillehouder	drs. T. Klip-Martin
Documentnr.	1495364/1495365	Programma	Omgevingswet
Projectnummer		Afdeling	Plannen en projecten
Bijlage(n)	2. 1) Ontwerp Blauw Omgevingsprogramma 2022- 2027, 2) Kaartenset		
Onderwerp	Ontwerp Blauw Omgevingsprogramma 2022 - 2027		

Voorstel aan de commissie

1. Kennisnemen van het ontwerp-Blauw Omgevingsprogramma 2022-2027 (BOP);
2. Het college te adviseren over het BOP.

Inleiding

Iedere zes jaar is het waterschap verplicht een waterbeheerprogramma te maken. Voor u ligt het waterbeheerprogramma nieuwe stijl, het ontwerp Blauw Omgevingsprogramma (BOP) 2022-2027. Dit waterbeheerprogramma is onze nieuwe koers, geheel in de geest van de Omgevingswet. Aangezien programma's een kerninstrument zijn onder de Omgevingswet, die per 1 januari 2022 in werking treedt. Het gebied, de maatschappelijke thema's en samenwerking met partners hebben we daarom meer centraal gezet dan in voorgaande waterbeheerprogramma's. Hiermee is het BOP de gebiedsgerichte tactische vertaling van de BOVI2050 naar de planperiode 2022-2027.

Het ontwerp BOP ligt in het tweede kwartaal van 2021 zes weken ter inzage. Voorgesteld wordt het ontwerp BOP op 25 november 2020 te behandelen in het algemeen bestuur en voorafgaand in commissie FBA van 2 november 2020. Het dagelijks bestuur geeft het ontwerp BOP uiteindelijk vrij voor de ter inzage legging.

Beoogd effect

Met dit waterbeheerprogramma "nieuwe stijl" kijken we verder dan onze traditionele 'waterbeheertaak'. We stellen het gebied centraal en werken samen met onze partners aan geïntegreerde gebiedsopgaven vanuit de drie waterprincipes van de BOVI2050. De opgaven zijn in het BOP gebiedsgericht vertaald naar vier gebiedsprogramma's. Hier maken we onze doelen concreet. In de vier gebiedsprogramma's zijn zogenaamde

blauwe sleutelgebieden opgenomen. Dit zijn die gebieden waar doelen en belangen van onszelf, én van onze maatschappelijke partners, samen komen om de ambities uit de BOVI2050 te realiseren. Met de uitvoering van het Blauw Omgevingsprogramma geven we invulling aan de duurzame ontwikkeling van het waterbeheer.

Argumenten

1.1 Het BOP is ons waterbeheerprogramma nieuwe stijl.

Iedere zes jaar is het waterschap verplicht een waterbeheerprogramma te maken (art. 4.6 van de Waterwet). Voor u ligt het ontwerp waterbeheerprogramma nieuwe stijl, het Ontwerp Blauw Omgevingsprogramma (BOP) 2022-2027. Een gebiedsgericht waterbeheerprogramma waarbij we invulling geven aan het nieuwe waterdenken. Daarmee is het voorliggende Blauw Omgevingsprogramma ook duidelijk anders dan de voorgaande waterbeheerprogramma's.

1.2 Het BOP is de tactische vertaling (beleidsdoorwerking) van onze BOVI voor de planperiode 2022-2027.

Onze BOVI is het vertrekpunt voor ons nieuwe waterbeheerprogramma. Het BOP is de tactische uitwerking van de BOVI2050 voor de planperiode 2022-2027. Het bevat vier geïntegreerde gebiedsprogramma's waarin de doelen en ambities gebiedsgericht zijn vertaald en we verbindingen met opgaven met onze partners zichtbaar hebben gemaakt.

In ons BOP zetten we de look and feel van de BOVI door. Voor de pdf wordt een ontwerp gemaakt in BOVI stijl. Ook wordt de BOVI website uitgebreid voor het BOP als digitaal samenwerkingsplatform.

Blauw Omgevingsprogramma

1.3 Het BOP is kerninstrument onder de omgevingswet.

Het waterbeheerprogramma is kerninstrument onder de omgevingswet en bevat naast de verplichte onderdelen van het programma (zoals KRW, ROR, Zwemwaterrichtlijn) ook een niet verplichte deel. Het waterbeheerprogramma is resultaatverplichtend naar onszelf (zelfbindend). Het BOP bevat ook de verplichte onderdelen van de KRW; het KRW maatregelenpakket.

Met de BOVI, onze omgevingsvisie geven we met dit Blauw Omgevingsprogramma, invulling aan de beleidsdoorwerking volgens de beleidscyclus van de Omgevingswet. Het BOP is één van de kerninstrumenten volgens de genoemde beleidscyclus. Het BOP is geen omgevingsplan, zoals gemeenten deze opstellen. Daarmee kent het programma ook een hoger abstractieniveau dan een omgevingsplan dat een gemeente opstelt.

1.4 BOP doelen vertaalt naar gebiedsprogramma's.

In hoofdstuk van het BOP hebben we de zogenaamde BOP-doelen opgenomen. Dit zijn de doelen en opgaven die we voor de komende planperiode voor ons zien, in gegeven door wettelijke verplichtingen en ambities uit de BOVI. Deze doelen en (ruimtelijke) opgaven zijn, waar het kan, gebiedsgericht vertaald naar vier gebiedsprogramma's. In de gebiedsprogramma's hebben we onze eigen opgaven en ook de verbindingen die we zien met onze gebiedspartners weergegeven.

1.5 De vier gebiedsprogramma's zijn flexibel en adaptief.

Onze opgaven hebben we vertaald naar vier gebiedsprogramma's waarbij de insteek altijd is geweest: wat willen we, wat moeten we en wat kunnen we samen. De opgaven verschillen van gebied tot gebied, afhankelijk van de gebiedskarakteristieken en de ontwikkelingen in het gebied. Uit de gebiedsprogramma's vloeien acties en maatregelen voor die van jaar tot jaar kunnen verschillen. Om wendbaar te blijven stellen we daarom de gebiedsprogramma's periodiek bij als onderdeel van de begrotingscyclus.

1.6 We hebben het BOP opgesteld in verbinding met onze partners.

De Omgevingswet vraagt expliciet om vroegtijdige samenwerking tussen verschillende overheden. Sterker nog, wij hebben de plicht te motiveren hoe en wat we met participatie hebben gedaan. Niet om bestuurlijke drukte te vergroten maar om inhoudelijk een rijker BOP te krijgen. Veel meer dan in voorgaande waterbeheerprogramma's hebben we daarom afgelopen jaren actief de verbinding met onze partners opgezocht om verbindingen in opgaven te onderzoeken. Omgekeerd worden wij ook steeds vaker gevraagd een bijdrage te leveren aan initiatieven van derden. Het resultaat van de vele gesprekken is meegenomen in het voorliggend BOP.

1.7 We leggen het BOP in Q2 '21 ter inzage.

Zoals vastgesteld in artikel 3.2 van de (provinciale) Waterverordening Waterschap Vallei en Veluwe en in artikel 2 lid 2 van de Inspraakverordening Waterschap Vallei en Veluwe 2013 moet een waterbeheerprogramma zes weken ter inzage worden gelegd. Dit doen we in de periode april – mei 2021. Dit is gelijktijdig met de regionale water (en bodem) programma's van provincie Gelderland en Utrecht en de start van de ter inzage legging van het Nationaal waterprogramma.

Na bespreking in het algemeen bestuur van 25 november 2020 geeft het dagelijks bestuur het ontwerp vrij voor de ter inzage legging.

Kanttekeningen

1.1 Het Nationaal Waterprogramma heeft drie maanden vertraging opgelopen.

Door de corona crisis heeft het Nationaal waterprogramma, met als bijlage het stroomgebiedbeheerplan (SGBP), drie maanden vertraging opgelopen. In het SGBP zijn ook onze KRW maatregelen meegenomen. Het Nationaal waterprogramma ligt in de periode 22 maart '21 tot en met september 2021 ter inzage.

Hiervoor zien we een aantal varianten in de besluitvorming van het BOP.

- Besluitvorming over het BOP en inwerkingtreding net als het SGBP drie maanden uitstellen. Dit heeft niet de voorkeur omdat de KRW (dat een relatief bescheiden rol in het BOP vervult) ervoor zorgt dat álles met drie maanden vertraging tot stand komt;
- Geen rekening houden met uitstel SGBP, door het hele BOP in november 2021 ter vaststelling aan het AB voor te leggen, zodat het op 1 januari 2022 in werking kan treden. Klein risico van deze variant is dat dit bij een eventuele landelijke KRW-zienswijze kan leiden tot partiële herziening voor het KRW deel;
- De besluitvorming over het KRW-deel, mocht daar eind volgend jaar aanleiding voor zijn, los te koppelen van de rest van het BOP, zodat het BOP op 1 januari 2022 in werking kan treden en over het KRW-deel later besluitvorming plaatsvindt, waarna we het KRW-deel in het BOP voegen.

Deze laatste variant lijkt de voorkeur te hebben.

1.2 De voortgang van het BOP volgen we via de programmamonitor.

De BOVI en het BOP zijn zelfbindend. Voor alle overheden schrijft de Omgevingswet een monitoringsplicht voor. Dit vraagt om doorontwikkeling van onze beleidsmonitoring om hiermee nog beter invulling te geven aan de beleidsterugkoppeling volgens de beleidscyclus van de omgevingswet, zowel intern als extern.

Hiervoor wordt komend jaar een programmamonitor ontwikkeld. Om hiermee eigentijds, gebiedsgericht en data-gedreven de beleidsmonitoring inhoud en vorm te geven.

Met de programmamonitor volgen we de voortgang van de BOP doelen en de gebiedsprogramma's als onderdeel van onze begrotingscyclus.

1.3 De gebiedsprogramma's worden de komende jaren verder gedetailleerd en geladen. Waarom schrijf je dat hier op? Is dit invulling van 'adaptief'?

In het BOP hebben we gezocht naar het juiste detailniveau van de gebiedsprogramma's op het niveau van de deelstroomgebieden. Ook hebben we gezocht naar de juiste verbindingen met onze gebiedspartners. De verbindingen gaan we de komende perioden verder laden en uitkristalliseren. Dit leidt tot meer informatie en meer scherpte en diepte in de opgaven. In de voortgang hiervan nemen we u mee in de begrotingscyclus.

Financiën

Voor de financiering van het BOP 2022-2027 zijn de lopende programma's kaderstellend. Het uitvoeren van de doelen en ambities van het BOP past daarmee binnen de lijn van onze meerjarenbegroting. Als onderdeel van de begrotingscyclus houden we de gebiedsprogramma's periodiek tegen het licht en actualiseren we deze waar nodig. Zowel de BOVI en de BOP zijn goeddeels in een periode tot stand gekomen in het pre-corona periode. In verband met de onzekere economische impact van de coronacrisis wordt voor de prioritering gebruik gemaakt van het afwegingskader dat is ontwikkeld. Het principe Partnerschap als Watermerk is daarbij leidend. Dat betekent ook dat wij in moeilijke tijden een betrouwbare overheidspartner willen zijn. Sterker nog, de 1-overheidsgedachte van de Omgevingswet krijgt hierdoor een extra betekenis wanneer wij in gezamenlijkheid werken aan gebiedsopgaven en grensontkennend financieren.

Vervolg

Het ontwerp BOP wordt in het algemeen bestuur van 25 november 2020 behandeld en leggen we in het tweede kwartaal van 2021 ter inzage. Voorafgaand aan de commissie FBA is er op 26 oktober 2020 een inloopmoment voor het AB waar voorafgaand aan de commissie beeldvormende vragen gesteld kunnen worden.

Bijlagen

1. Ontwerp Blauw Omgevingsprogramma 2022 – 2027;
2. Kaartenset gebiedsprogramma's.

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden.

Advies commissie